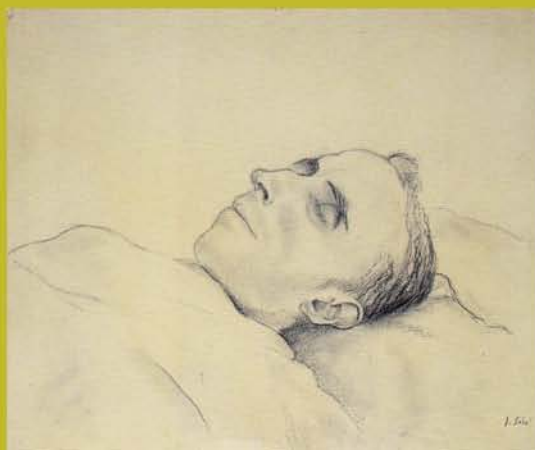


- 1937** Màrius viu amb Mercè Figueras una intensa relació a mig camí entre l'amistat i l'amor, ella serà la seva amiga més íntima i la que li inspirarà la major part de les cançons a Mahalta escrites aquest any. També escriu "Variacions sobre un tema de Händel" i estudia anglès.
- 1938** La família Torres ha de marxar cap a Barcelona i els franquistes ocupen el seu pis, però ell s'aferra a l'esperança amb poemes de tema patriòtic. Torna al tema de la mort i als elements de la natura per expressar els seus sentiments. Després d'una profunda revisió, aplega la seva obra en *Totes les poesies de Màrius Torres 1933—1938* i també inicia la relació epistolar amb Carles Riba. Continua traduint del francès i de l'anglès (Valéry, Shakespeare i Milton).
- 1939** Al gener, la família Torres s'exilia a França, però Màrius ha de romandre a Puig d'Olena i s'ha de recloure a la seva cambra per la presència de militars franquistes al sanatori. Ara inicia un procés d'interiorització i de meditació. Rep el suport del seu grup d'amics: Josep Saló, Mercè i Esperança Figueras, i Maria Planas. Estudia grafologia i alemany, i fa traduccions de l'anglès i del portuguès. Se li aplica la Ley de Responsabilidades Políticas pels seus articles de l'any 36.
- 1940** Pateix un greu empitjorament que l'obliga a romandre set mesos allitat. Escriu nou poemes i el conjunt de narracions *Jardinet persa a l'estil de Saadi*, il·lustrat per J. Saló, que regala a Mercè Figueras amb motiu del seu sant. L'art —especialment la música i la poesia— i la filosofia l'ajuden a suportar l'experiència de la derrota física i moral.
- 1941** Prova un nou tractament. Retorna als temes religiosos i musicals i escriu "Tarda i vespre". Com a resultat del procés de depuració política és multat amb 200 pessetes. Carles Riba li fa arribar una valoració de la seva obra poètica.
- 1942** Manté contacte epistolar amb Carles Riba i, entre el juliol i primers de novembre, fa una estada al Mas Blanc, on musica un poema de Jaufré Rudel, un de Pere Cardinal i la *Chanson d'automne* de Paul Verlaine. A l'octubre rep la visita clandestina de la seva germana Núria —només dues setmanes— i encara fan projectes de futur. El poeta mor el 29 de desembre a les dues del migdia i el dia 30 és enterrat al cementiri de Sant Quirze de Safaja. La seva obra poètica resta inèdita fins que el 1947 el seu amic Joan Sales la publica a Mèxic; a Catalunya no arribarà fins tres anys més tard.

## ...UNA MORT TAN SECRETA.



Dibuix al natural de Màrius Torres difunt, obra de Josep Saló (1942)